

Czy technologia pomoże nam usprawnić nasze mózgi?

Włodzisław Duch

Laboratorium Neurokognitywne,
Interdyscyplinarne Centrum Nowoczesnych Technologii UMK
Katedra Informatyki Stosowanej UMK

Google: W. Duch

Prymus Pomorza i Kujaw, Marzec 2017

BRAIN AWARENESS WEEK

GET CONNECTED!

Brain Awareness Week

Organizacja non-profit

Lubię to!

Wiadomość

Od 22 lat w marcu organizowany jest **Tydzień Mózgu**, czyli **Brain Awareness Week (BAW)**. Głównymi organizatorami jest [Society for Neuroscience](#) oraz [Dana Alliance for Brain Brain Initiatives](#).

W 2017 roku było ponad 800 wydarzeń w ~ 80 krajach.

Celem jest uświadomienie globalnej opinii publicznej postępów i korzyści z badań nad mózgiem. W Europie koszt chorób mózgu to > 800 mld €/rok!

Cywilizacja = fizyka + informatyka

Większość przedmiotów powszechnego użytku mamy dzięki fizyce:

- Energia to domowa fizyka, kopalnia, węgiel, kłóż ropy (geofizyka), przez generacj zaju, nowe źródła), gromadzenie (anie, do wykorzystania w urządzeniach n.
- Transport: sam
- Komunikacja: elity ...
- Edukacja i pra kowe, WWW ...
- Rozrywka: ele instrumenty ...
- Medycyna: prz EEG, USG ...

Wszystko to istnieje o yce.

- Fizyka pozwala zrowdować.
- Informatyka pozwala szukać, obliczyć, przetwarzać, sterować, tworzyć ść.

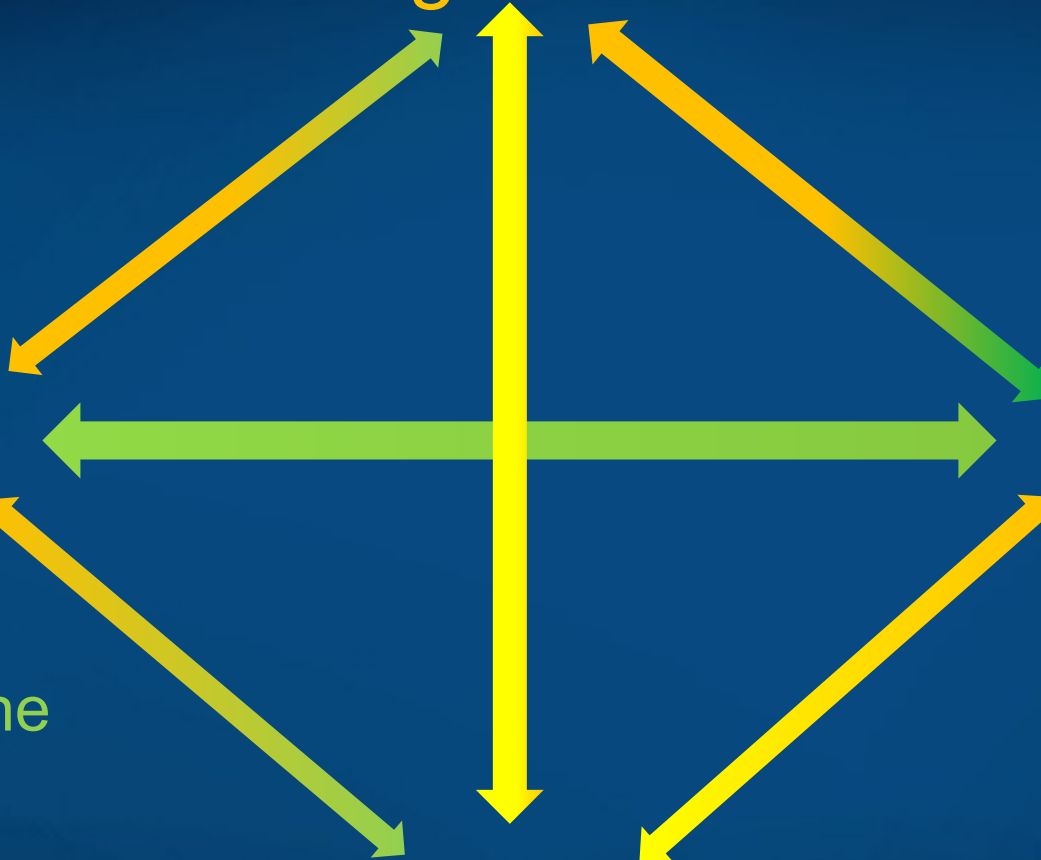
Nauki kognitywne
Kogni 1994

Bio
Lab
neuro-
kognitywne
2013

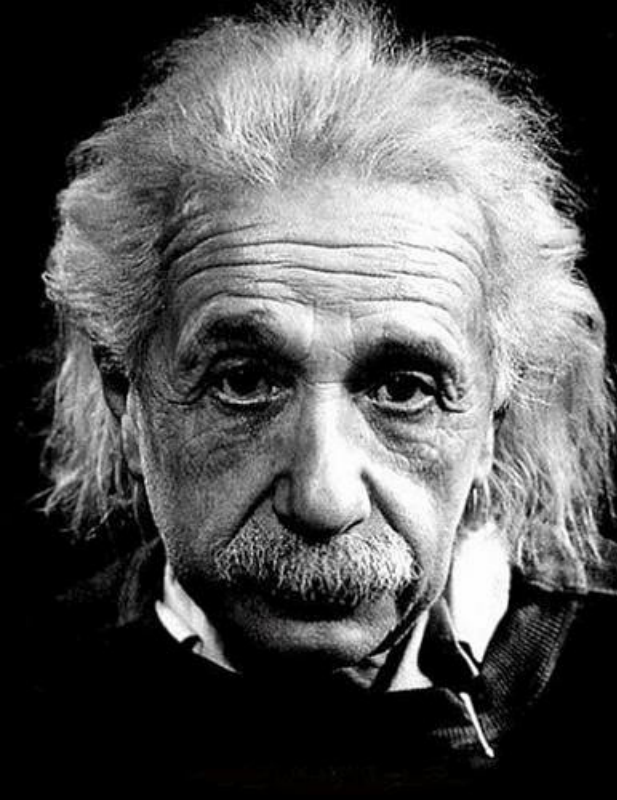
Nano
Fizyka
kwantowa
1977-95

Info 1988-2014

Informatyka, inteligencja obliczeniowa/sztuczna,
uczenie maszynowe, sieci neuronowe

Czy wszyscy czują, że osiągnęli swoje maksymalne możliwości?

REGIONAL PROGRAMME
NATIONAL COHESION STRATEGY

KUJAWSKO-POMORSKIE
VOIVODESHIP

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

My region in Europe

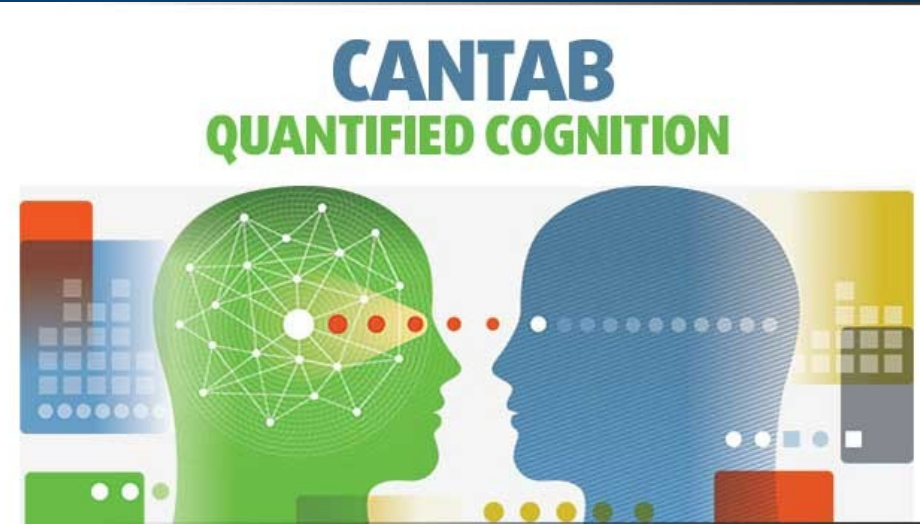

Laboratorium Neurokognitywne

Interdyscyplinarne Centrum Nowoczesnych Technologii UMK

Misja: lepsze zrozumienie procesów rozwojowych, biologicznych podstaw zachowania i specyficznych umiejętności, związków pomiędzy działaniem mózgow i umysłów, wdrażanie innowacji społecznych wspomagających rozwijanie pełnego potencjału człowieka w ciągu całego życia.

Nasze zabawki

My group of neuro-cog-fanatics

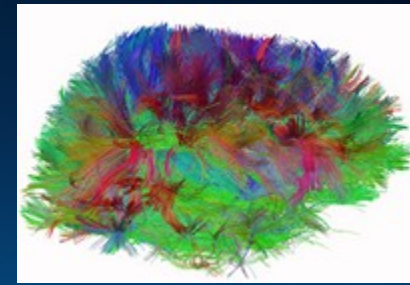

In search of the sources of brain's cognitive activity

Projekt „Symfonia”, NCN, Kraków, 2016-21

Co staramy się zrobić?

Monitorować i korygować rozwój człowieka na każdym etapie życia, pomagając mu osiągnąć pełny potencjał intelektualny.

Niemowlaki:

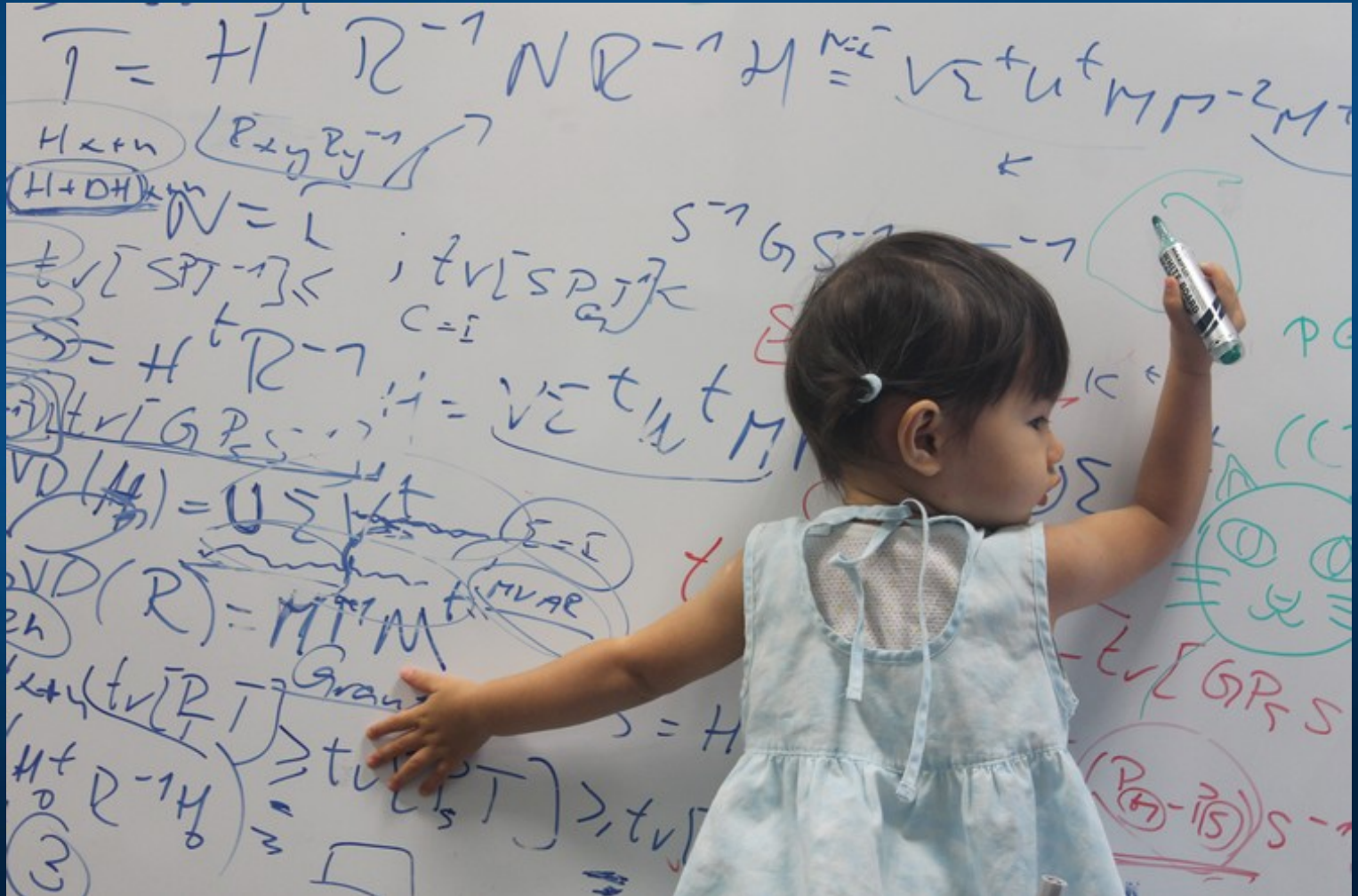
Słuch fonematyczny i muzyczny, ciekawość i chęć eksploracji świata, pamięć roboczą i myślenie abstrakcyjne, inne percepcyjne i poznawcze zdolności.

Jak? Tworząc **inteligentne interaktywne zabawki**, łóżeczka i kojce, analizujące automatyczne reakcje dziecka na zmianę bodźców. Niemowlę to mały naukowiec w kołysce!

Nawet najbardziej kochająca mama nie nauczy swojego dziecka języka, którego sama nie zna ... ale potrzeby miłości nie zmechanizujemy!

Laboratorium NeuroKognitywne ICNT UMK

Neuroedukacja

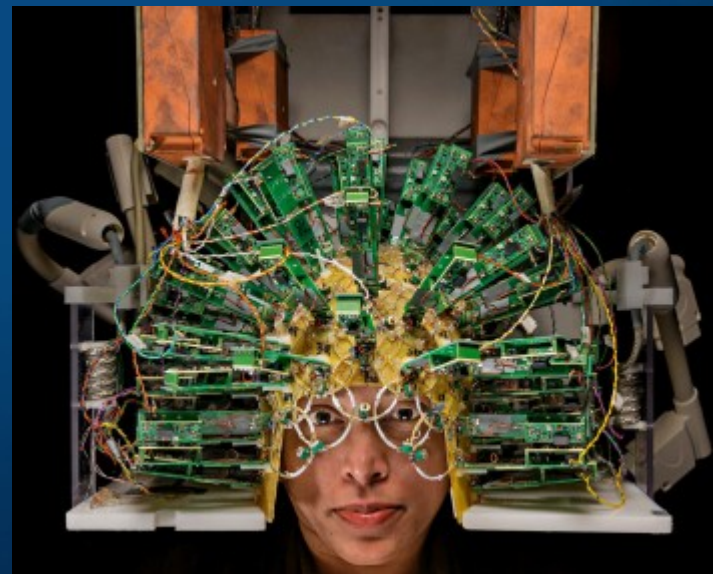
Pedagogika działała metodą prób i błędów, obserwacje prowadzą do różnych teorii.

Edukacja to rzeźbienie mózgu! Uczenie zmienia fizyczne połączenia, procesy w mózgu przebiegają drogami wyłobionymi przez nauczyciela.

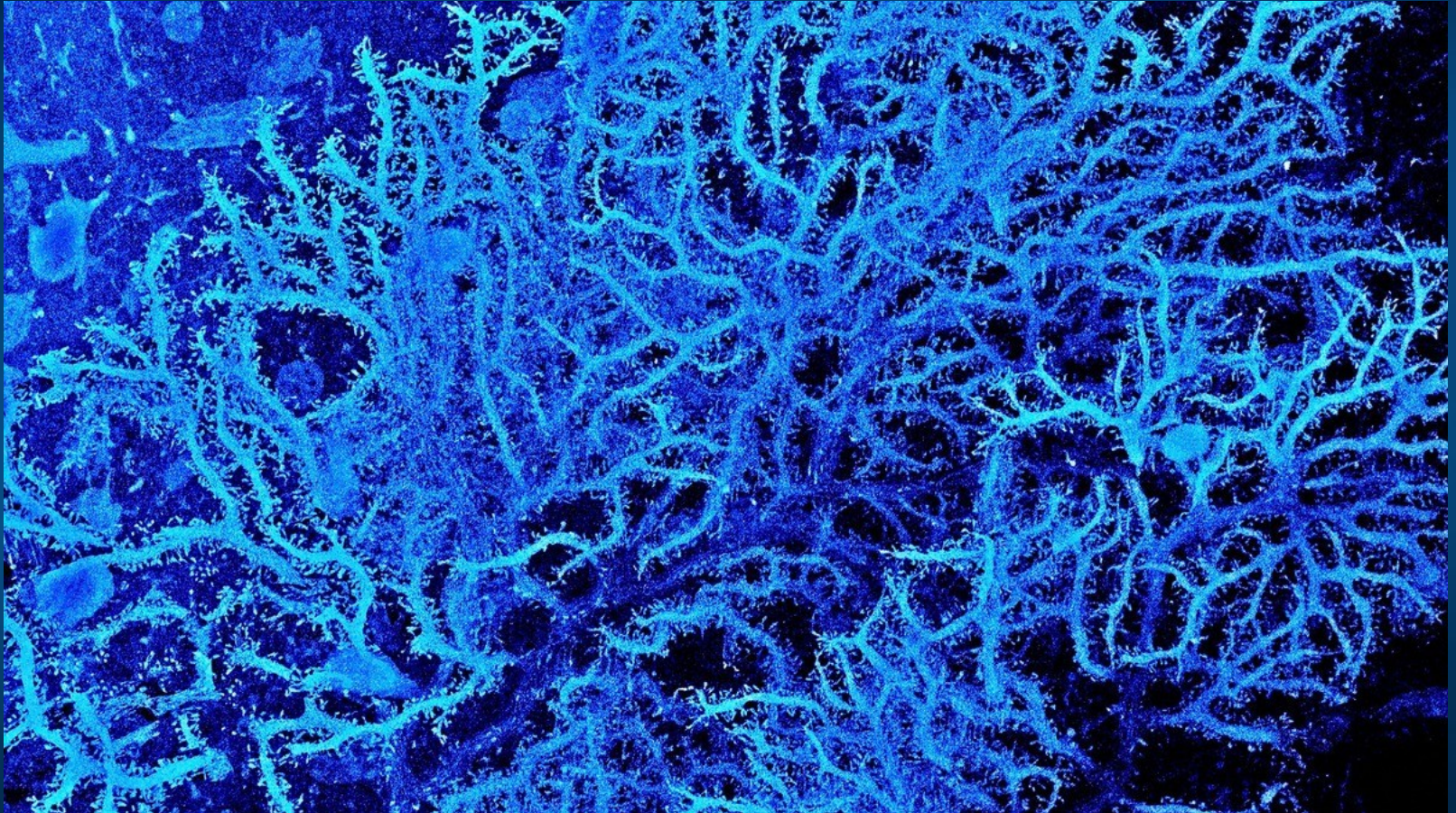
Neuroedukacja: interdyscyplinarna dziedzina łącząca wyniki neuronauk, psychologii i pedagogiki w celu opracowania bardziej efektywnych metod nauczania. Pomysł z końca 19 wieku ... książki: H.H. Donaldson (1895), R. P. Halleck (1896)!

Cudowna pigułka na inteligencję?

Czy można połączenia w mózgu „wyrzeźbić” w sposób nie wymagający wysiłku?

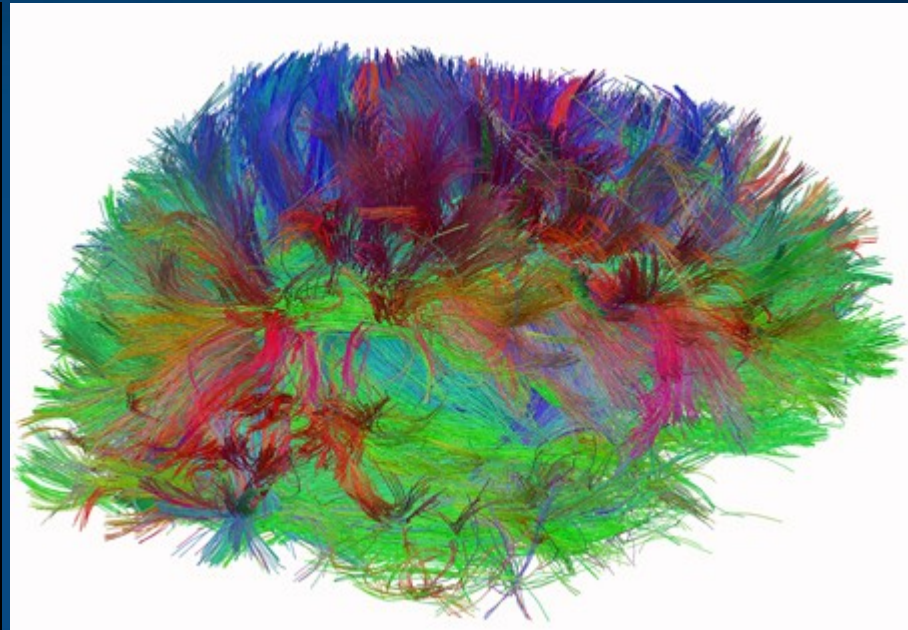

Drzewko dendrytyczne komórki Purkiniego

200.000 rozgałęzień w jednej komórce! Jest w czym rzeźbić.
Zdjęcie: M. Hausser, UCL, Wellcome Imaging Awards 2015

Neuronalny determinizm

Genetyczny determinizm narzuca ogólne ograniczenia.

Neuronalny determinizm: wynik doświadczeń życiowych, wychowania, prania mózgu, determinuje szczegółowo formę skojarzeń, myśli, odczuć, w kontekście kulturowym.

Nie możemy myśleć inaczej, niż pozwala na to aktywność neuronalna – często konfabulujemy, ale prawdziwa przyczyna to neurodynamika.

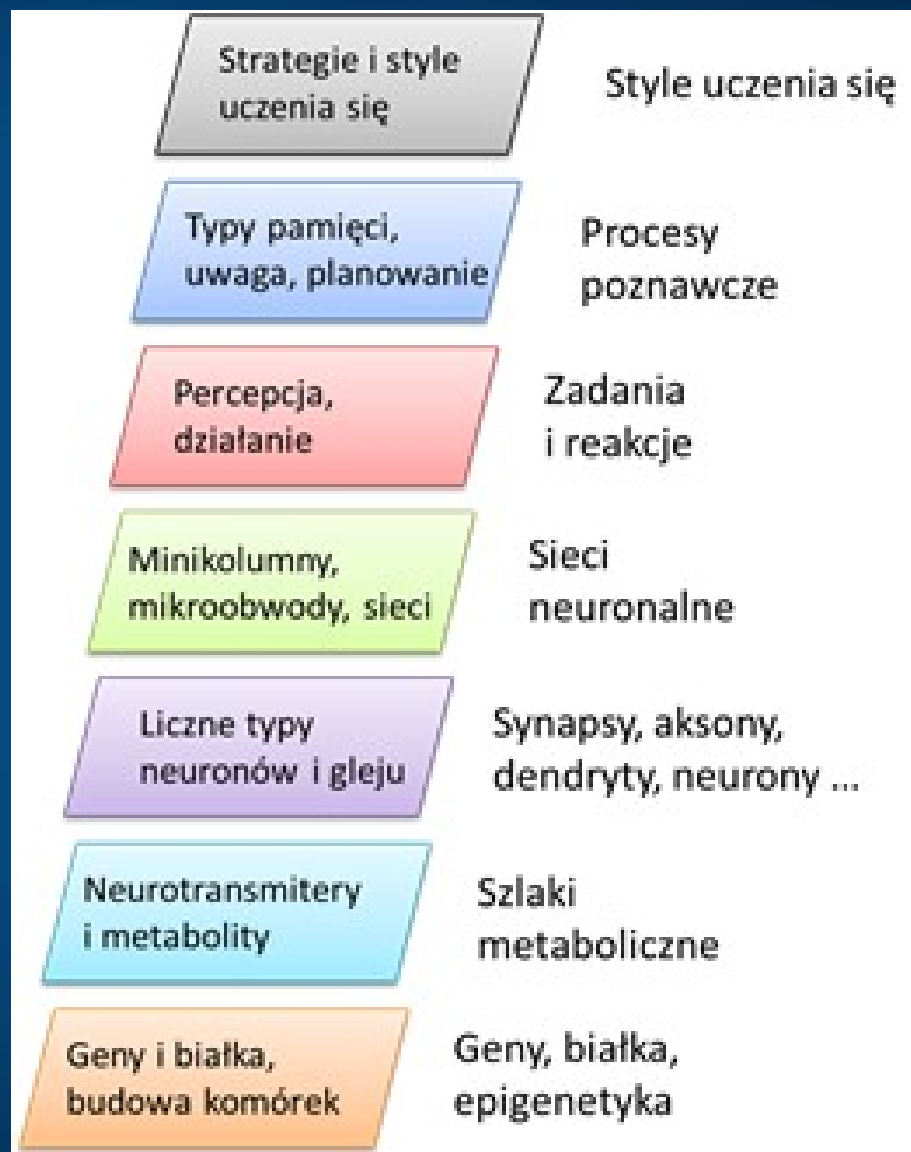
Metafora: umysł to cień aktywności mózgu.

Fenomika neurokognitywna

Fenotypy można opisywać na wielu poziomach, tu wyróżniłem siedem, którymi zajmuje się:

1. pedagogika,
2. psychiatria, psychologia,
3. psychologia eksperymentalna,
4. neurofizjologia, symulacje sieci neuronowych,
5. neurobiologia,
6. biofizyka, neurochemia,
7. Bioinformatyka, genetyka.

Fenomika kognitywna jest trudniejsza niż fenomika neuro psychiatryczna.

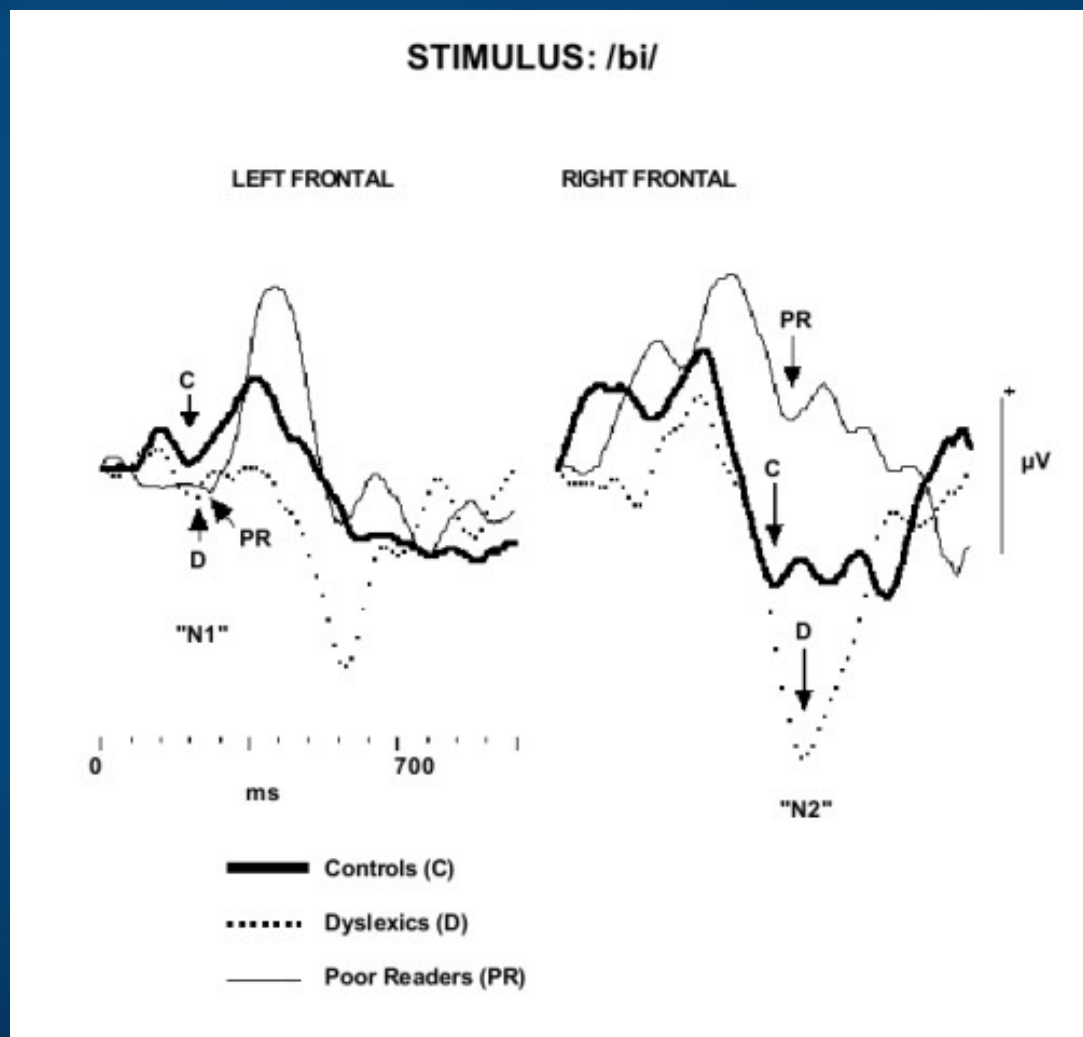
ERP i czytanie

D.L. Molfese, Center for Research in Early Childhood Education, Uni. Louisville
od wielu lat badał słuchowe potencjały wywołane (ERP).

W drugim dniu życia widać już rozróżnienia pomiędzy reakcją na sylaby i inne dźwięki.

Z kształtu potencjałów ERP udało się przewidzieć, czy 8 lat później dziecko będzie czytało normalnie, słabo lub będzie dyslektyczne z dokładnością > 80%.

Wniosek: niektóre niemowlaki wymagają specjalnej stymulacji.

Podglądanie: jak rozwija się mózg?

- EEG

- Eyetracking

Mowa

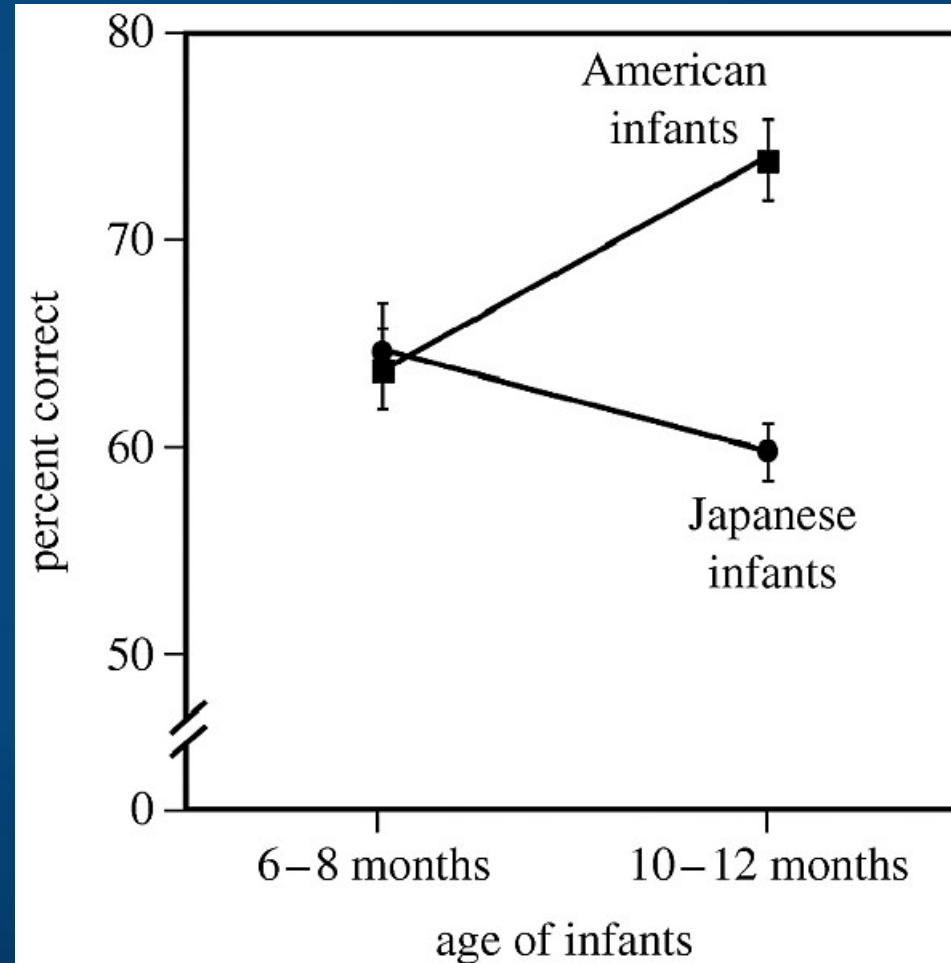

Mózgi niemowlaków reagują już w pierwszych dniach życia na różnice typu:

ba/ga/da - bi/gi/di

Okolo 10 mc zanika zdolność do rozróżniania kontrastów fonetycznych języków obcych, np. la-ra, c-s, b-v w Japonii lub θ - δ - \int - z -s-z w Polsce.

Jak ją zachować?

Pomieszczenie przeznaczone do badań EEG oraz ET

Pomieszczenie przeznaczone do treningu

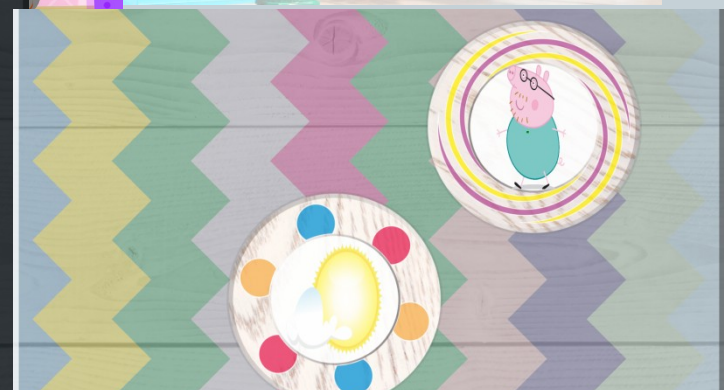
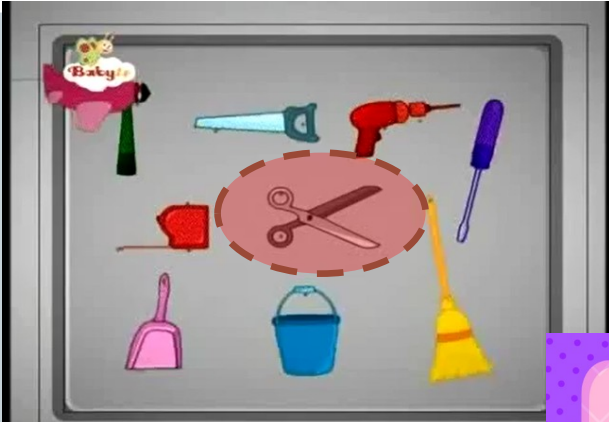
Pomieszczenie przygotowawcze

Treningi niemowląt.

Kierunek spojrzenia z animowaną bajką.

LNK BabyLab na FB

facebook

Adres e-mail lub numer telefonu

Hasło

Zaloguj się

Nie pamiętasz nazwy konta?

umów się na badanie
605-137-341

zapraszamy na badanie
rozwoju mowy
dzieci od 6 do 12 miesiąca życia

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

BabyLab UMK
@babylabumk

Strona główna

Informacje

Zdjęcia

Recenzje

Osoby, które to lubią

Posty

Utwórz stronę

Lubię to! Wiadomość Udostępnij Więcej

Zdjęcia [Pokaż wszystkie](#)

Centrum badań edukacyjnych
w: Toruń
5.0 ★★★★★

Szukaj postów na tej stronie

Baby Lab jest pracownią badań rozwoju poznawczego dzieci w Laboratorium Neurokognitywnym przy Interdyscyplinarnym

GCAF/GIML

Gaze Controlled Application Framework (**GCAF**)
platforma służąca do łatwego przygotowywania
personalizowanych aplikacji obsługiwanych wzrokiem
(badania kognitywne niemowląt i osoby niepełnosprawne)

GCAF/GIML

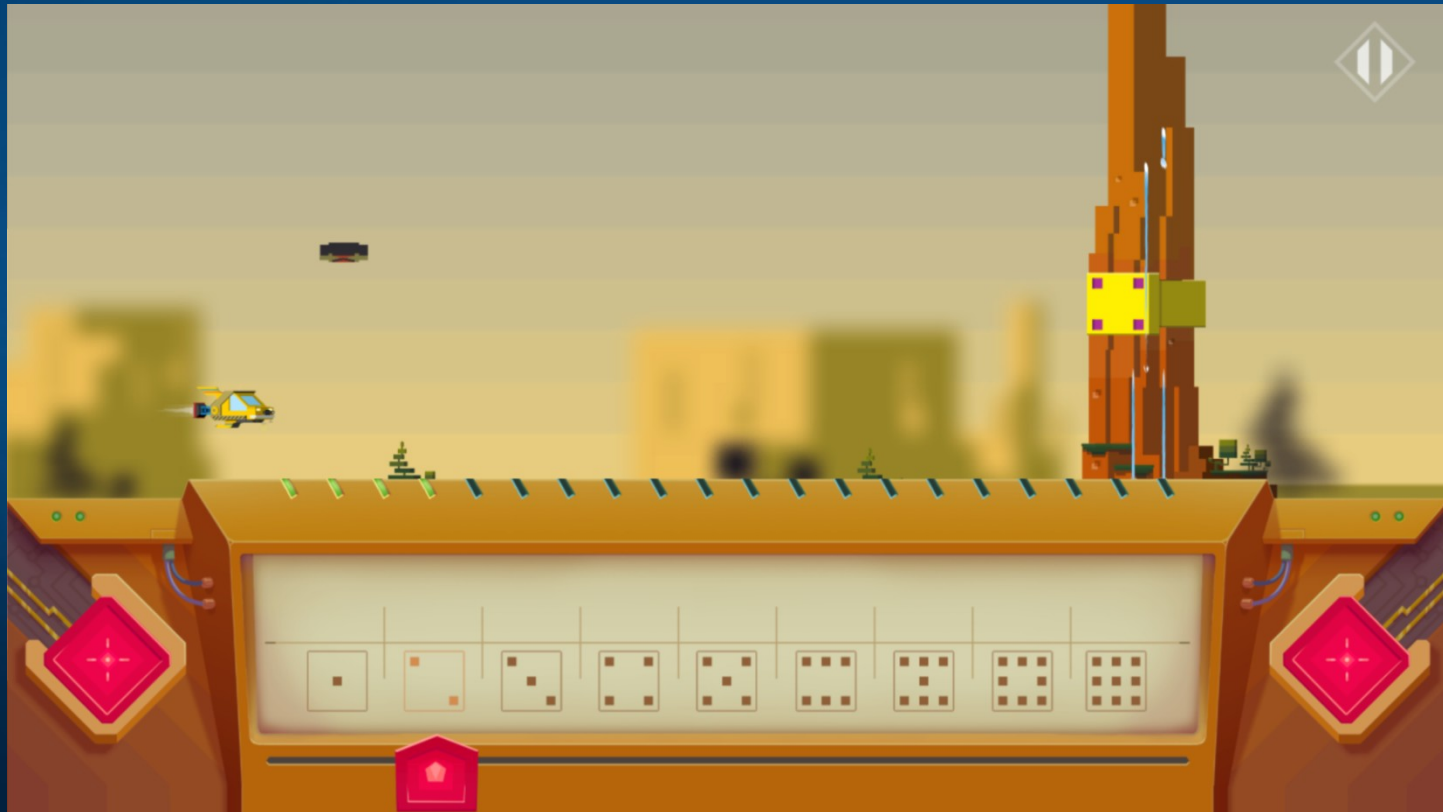

Gaze Controlled Application Framework (**GCAF**)
platforma służąca do łatwego przygotowywania
spersonalizowanych aplikacji obsługiwanych wzrokiem
(badania kogntywne niemowląt i osoby niepełnosprawne)

Trening poznawczy – gra „Kalkulilo”

Głównym celem tej gry i testu jest **diagnoza zagrożenia dyskalkulią** i stymulacja mózgu sprzyjająca rozwinięciu u dzieci mentalnej osi liczbowej – podstawy porządkowania, liczenia i operacji arytmetycznych, rozumienia zależności ilościowych.

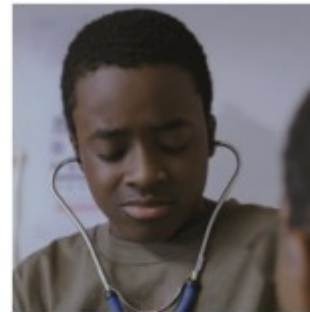
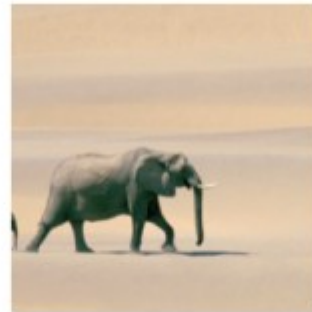
Nasze okulary

Skaner fMRI umożliwia rekonstrukcję widzianych obrazów.

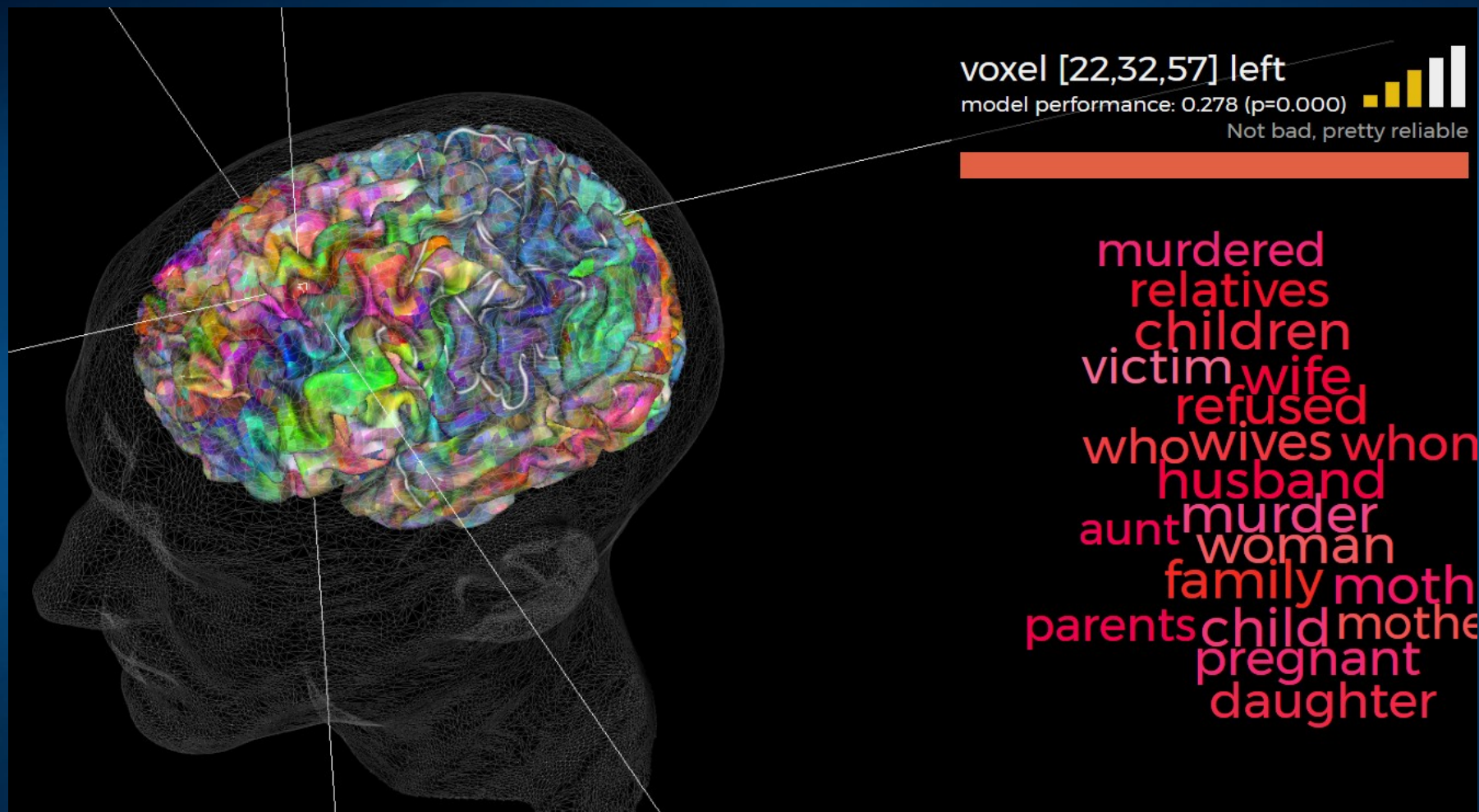
S. Nishimoto et al. Current Biology 21, 1641-1646, 2011

Y. Kamitani (ATR Kioto), Scientists read dreams. Nature 19.10.2012

[Filmy na Youtube](#)

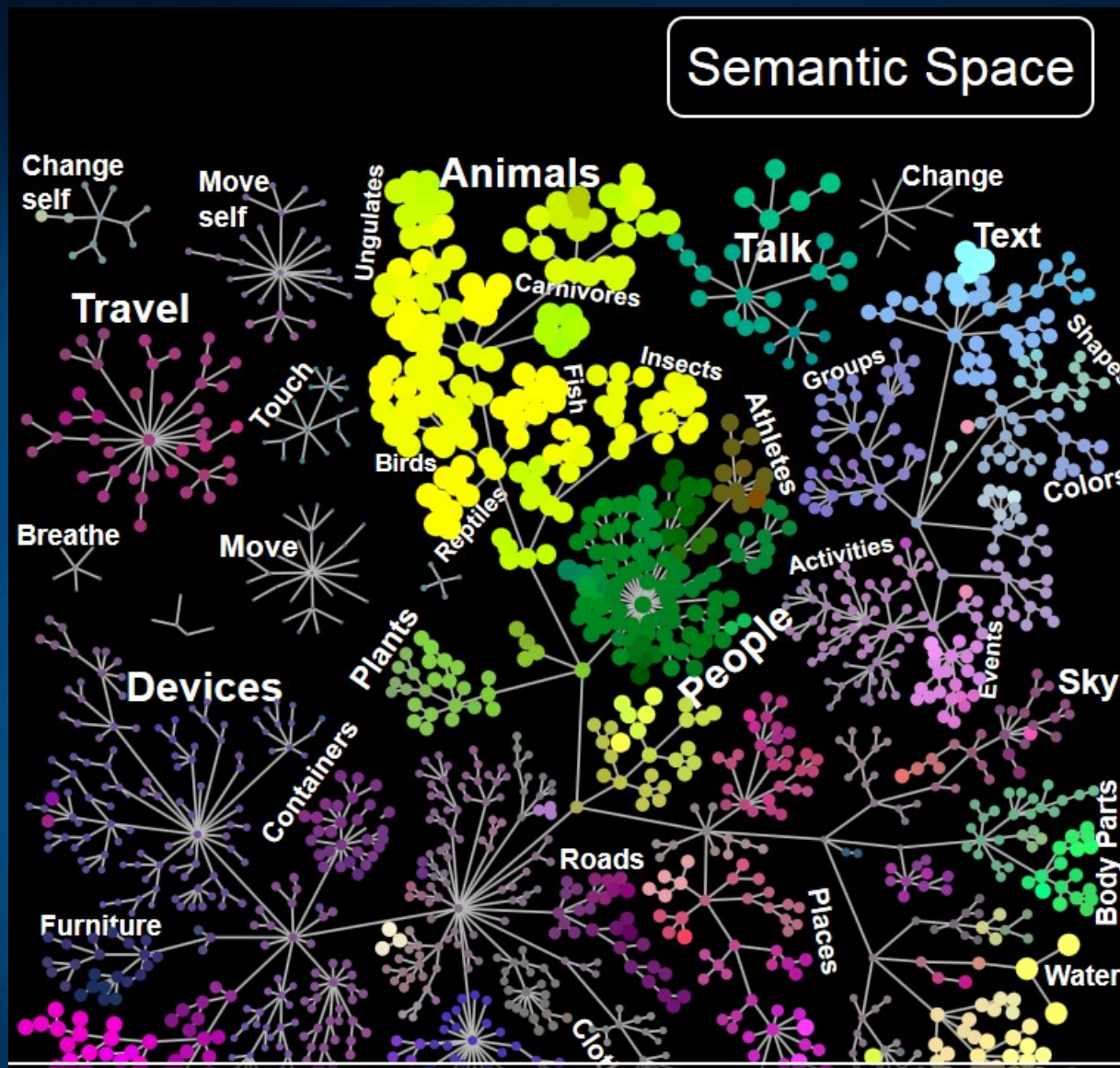

Jak wyglądają pojęcia w mózgu?

Każdy woksel reaguje na wiele słów należących do tej samej lub podobnych kategorii, dokładając swoją aktywność do interpretacji semantycznej pojęć.

<http://gallantlab.org/huth2016/>

Aktywacja pojęć prowadzi do aktywacji określonych obszarów mózgu. Każdy obszar uczestniczy w semantycznej interpretacji wielu pojęć.

Inżynieria mózgu?

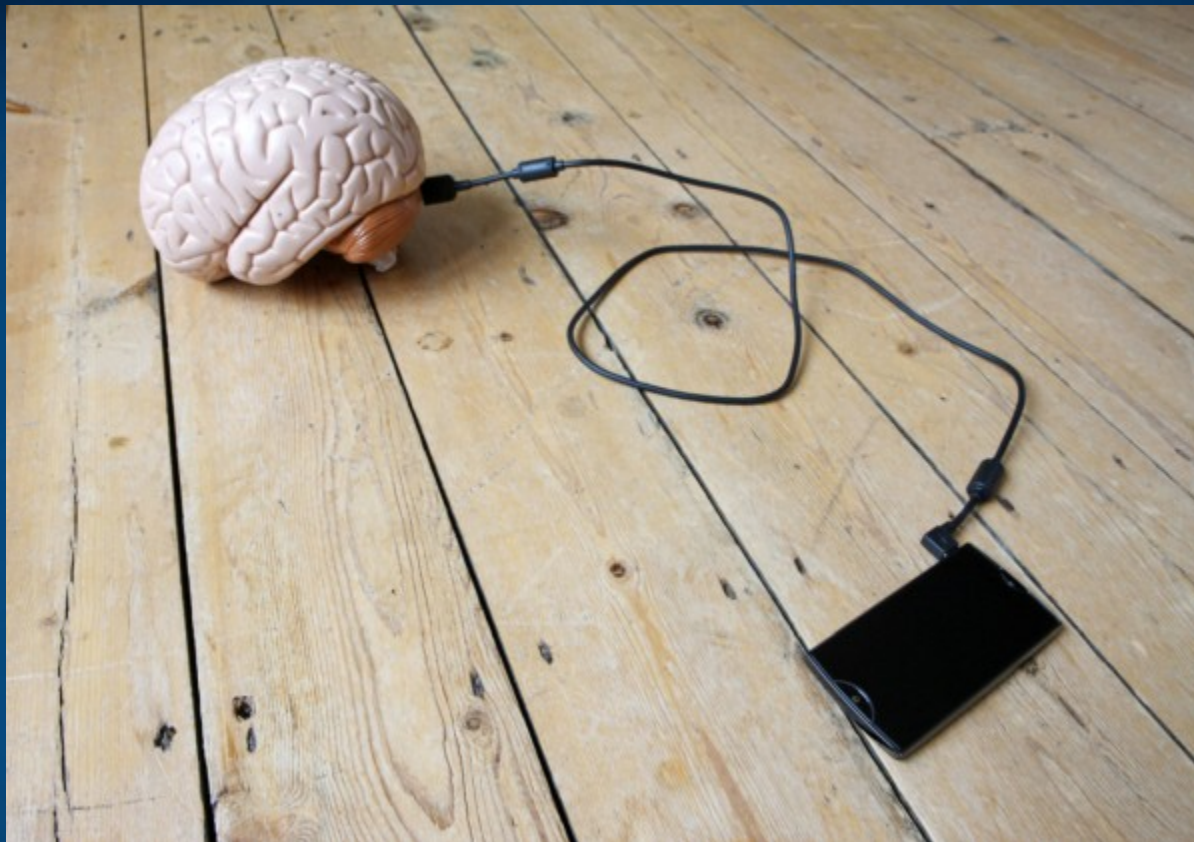
Dobry Bóg już zrobił co mógł, teraz trzeba zawołać fachowca ...
Doskonalenie mózgów to wielkie wyzwanie
dla nauki i techniki!

Ale ostrożnie!

Wyzwanie: zapobieganie zaburzeniom,
optymalizacja normalnego rozwoju.

Ogólna zasada: dorastanie to specjalizacja
= zmniejszają się możliwości.
Jak do tego nie dopuścić?

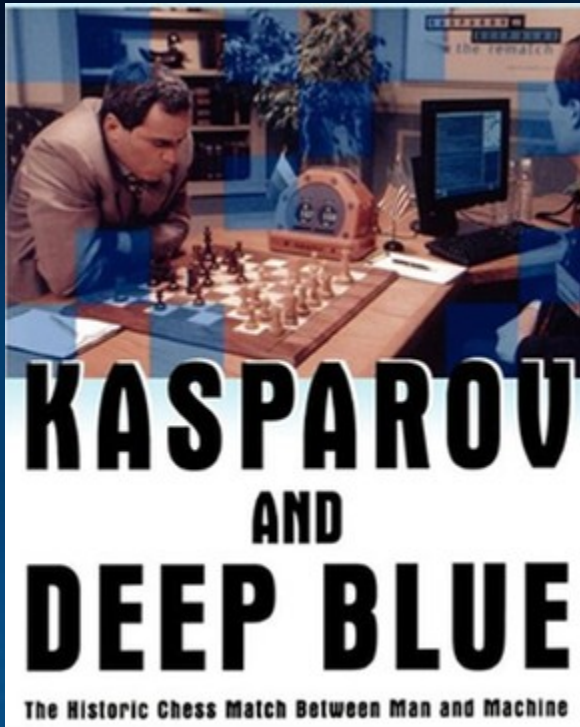
Odwrotna inżynieria mózgu

Cel: naprawa uszkodzonych mózgów.

A przy okazji coraz więcej funkcji mózgu przeniesiemy do smartfona ...
pokieruje naszymi decyzjami, powiem nam gdzie pójść i co robić.

Postępy AI

1995 – warcaby, program Chinook wygrywa z mistrzem świata, dr Tinsleyem.

1997 – szachy, Deep Blue wygrywa z Kasparowem.

2011 – IBM Watson wygrywa z dwoma mistrzami teleturnieju Jeopardy (Va Banque)

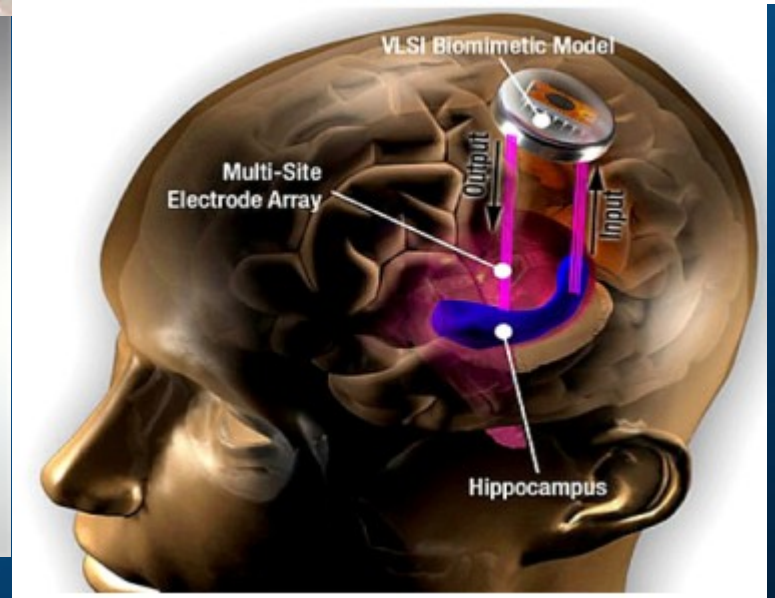
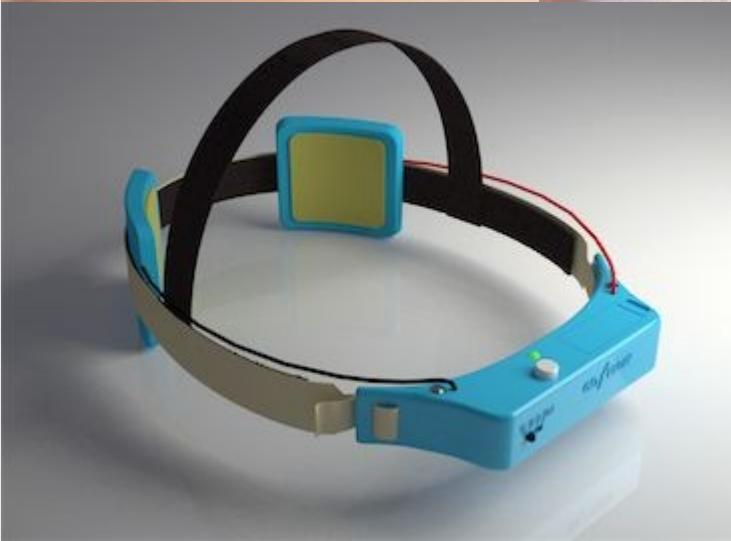
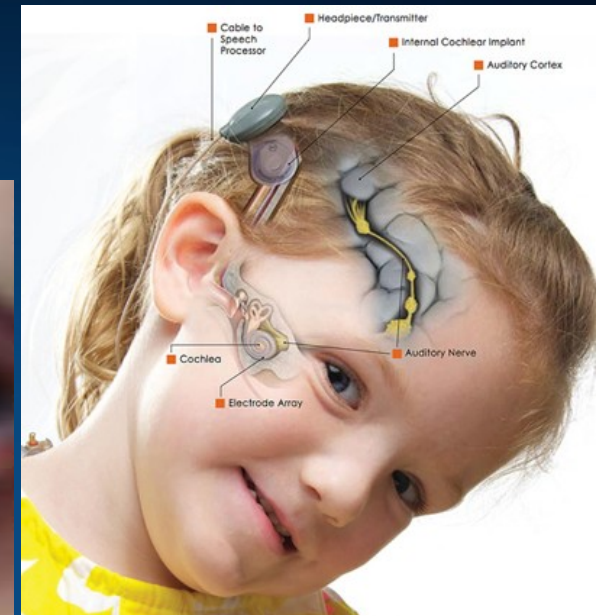
2015 – zrobotyzowane laboratorium + AI odkrywa ścieżki genetyczne/sygnałowe regeneracji płazińców

2016 – Google AlphaGo wygrywa z Lee Sedolem

2017 – Libratus (CM) wygrywa z ludźmi w pokera

Wzmocnienie

Poszerzenie zmysłów: wzroku, słuchu, dotyku, pamięci, uwagi ...
Udoskonalanie mózgow przez implantację neuronów?

BCI

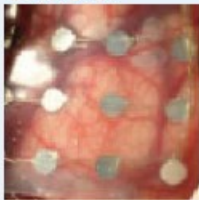
Brain-Computer Interface czyli wykorzystanie aktywności generowanej przez mózg do sterowania urządzeniami, samochodami, dronami ...

Słabo

EEG

ECoG

Microelectrode

Frequency Analysis
(Continuous)

Rate Coding
(Semi-Continuous)

Spikes
(Point Process)

Supervised
Classifiers
(LDA, SVM)

I/O Models for
Regression
(FIR, NN)

Generative
Models

Semi-Supervised
Reinforcement
Learning

Unsupervised
Correlation
Metrics

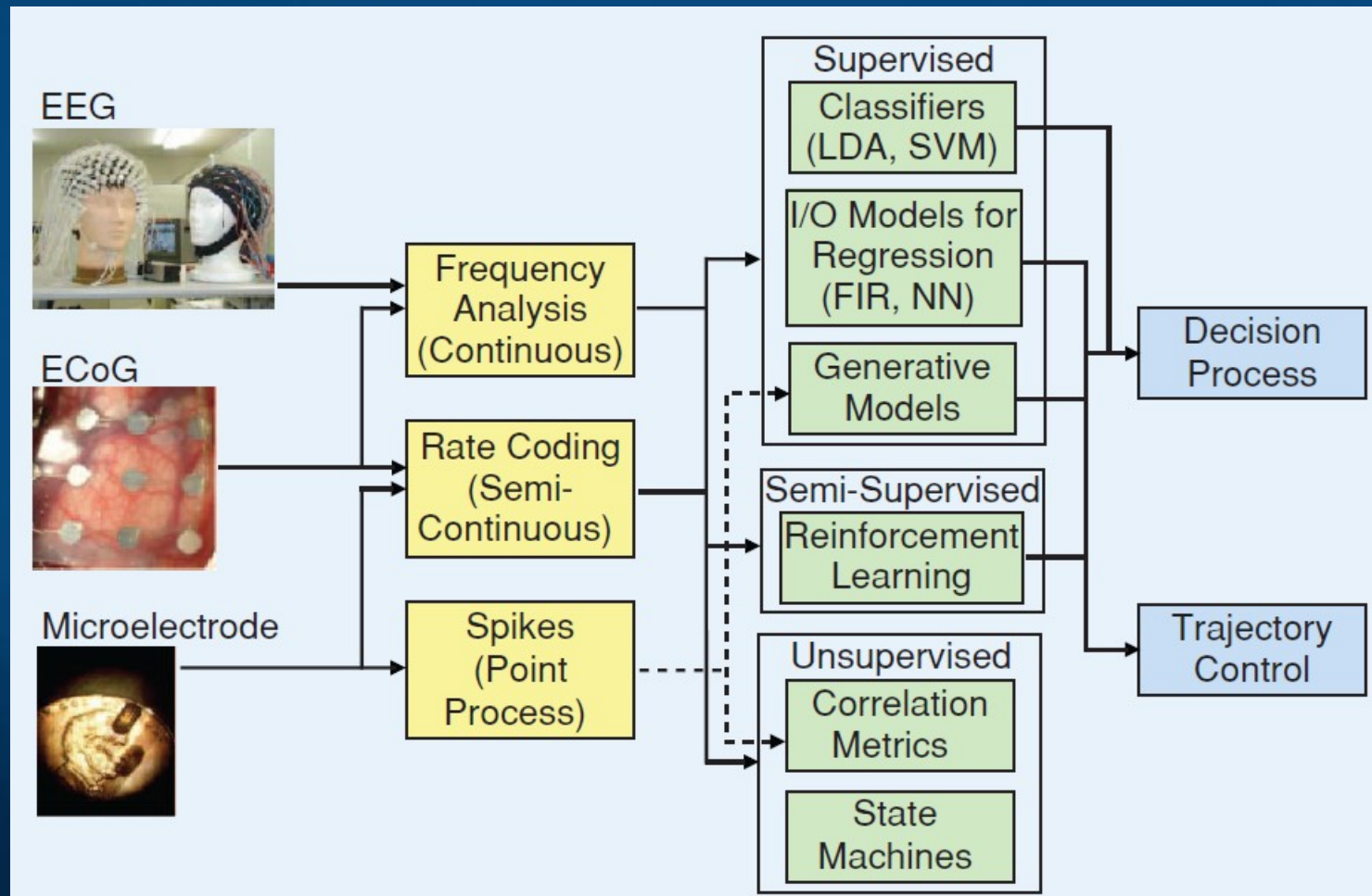
State
Machines

Decision
Process

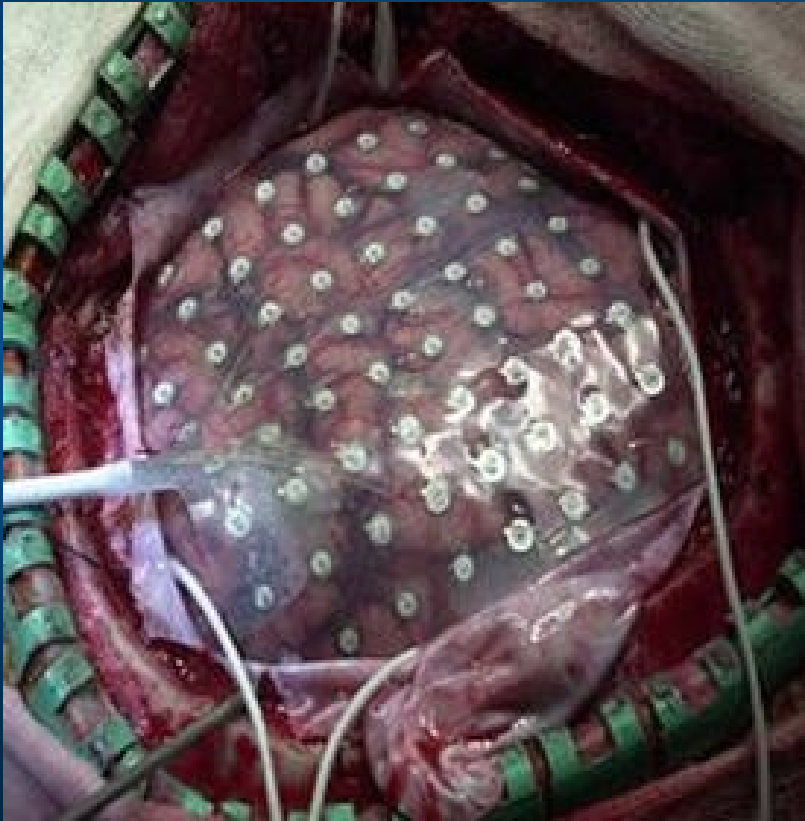
Trajectory
Control

Lepiej

Najlepiej

Interfejsy mózg-komputer

Neuro-relaks

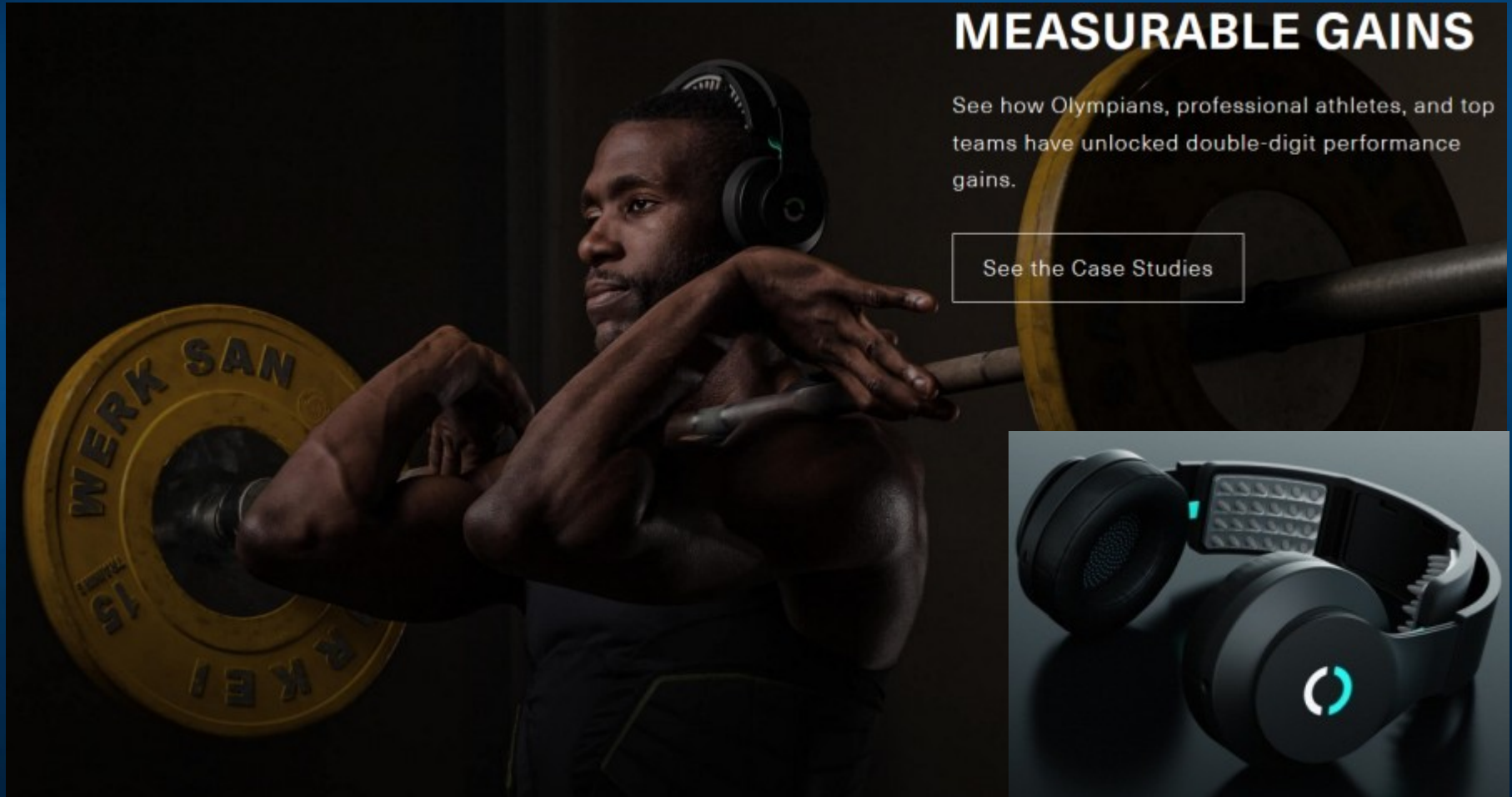
Muzyka, dźwięki mogą pobudzać lub działać relaksująco.

Melomind:

Proste EEG określa poziom relaksu i dobiera odpowiednio dźwięki.

Neuropriming

Jak poprawić wyniki sportowców? Trzeba w odpowiednim momencie pobudzić ich korę ruchową!

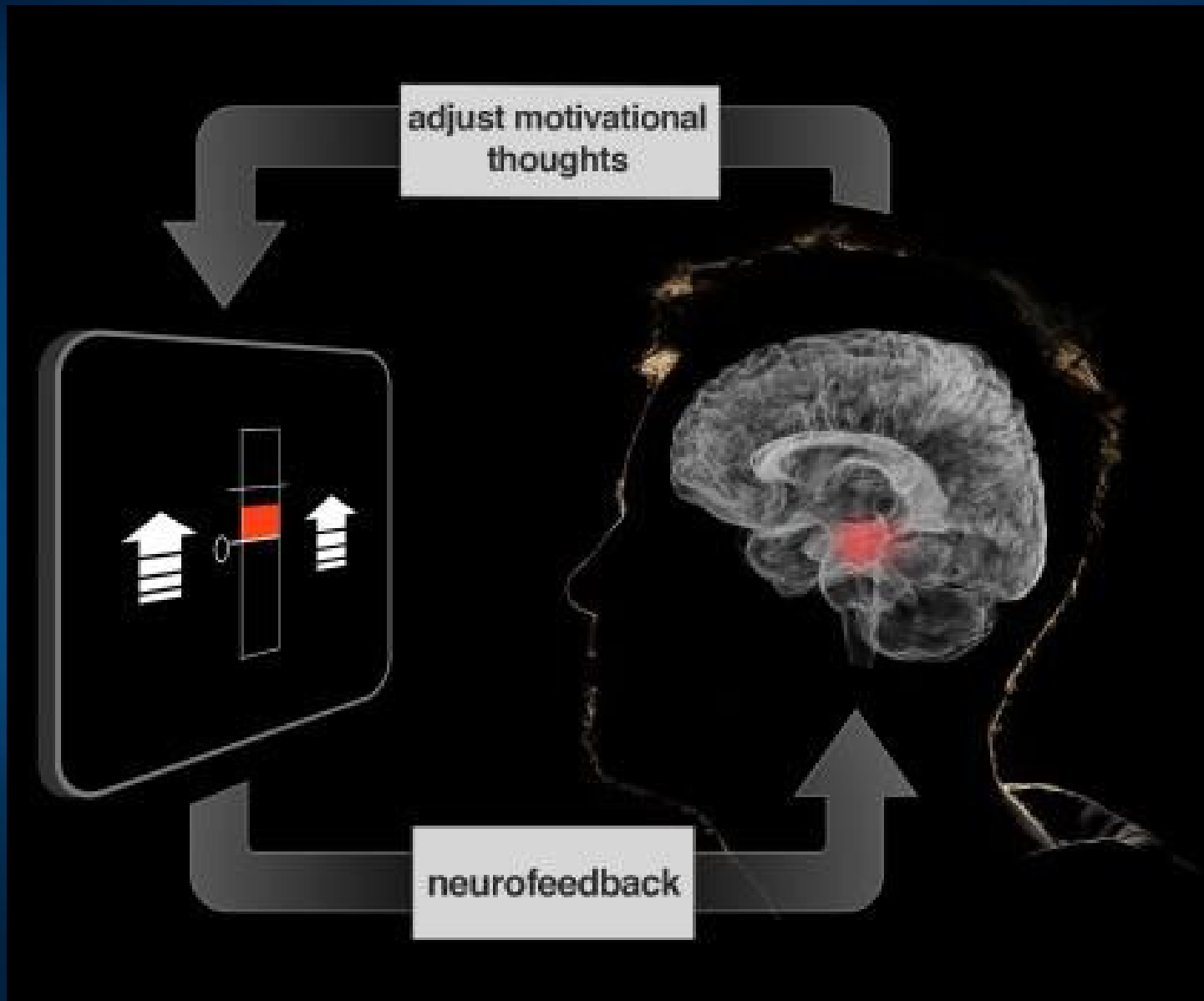

MEASURABLE GAINS

See how Olympians, professional athletes, and top teams have unlocked double-digit performance gains.

[See the Case Studies](#)

Neurofeedback

Stymulacja mózgu: DCS

Skupienie uwagi wymaga ciągłej koncentracji. Łatwiej do niej doprowadzić stymulując mózg prądem zmiennym (tDCS) lub polem magnetycznym (rTMS). Robią to maniacy gier zręcznościowych, piloci, jak i żołnierze w czasie treningu strzelania. **Thync** dodaje energii rano czy przed treningiem i uspokaja wieczorem przed snem: steruj swój mózg smartfonem!

DCS, Bezpośrednia Stymulacja Prądem

Trenowanie mózgu

Engagement Skills Trainer (EST) to procedury treningu amerykańskich żołnierzy.

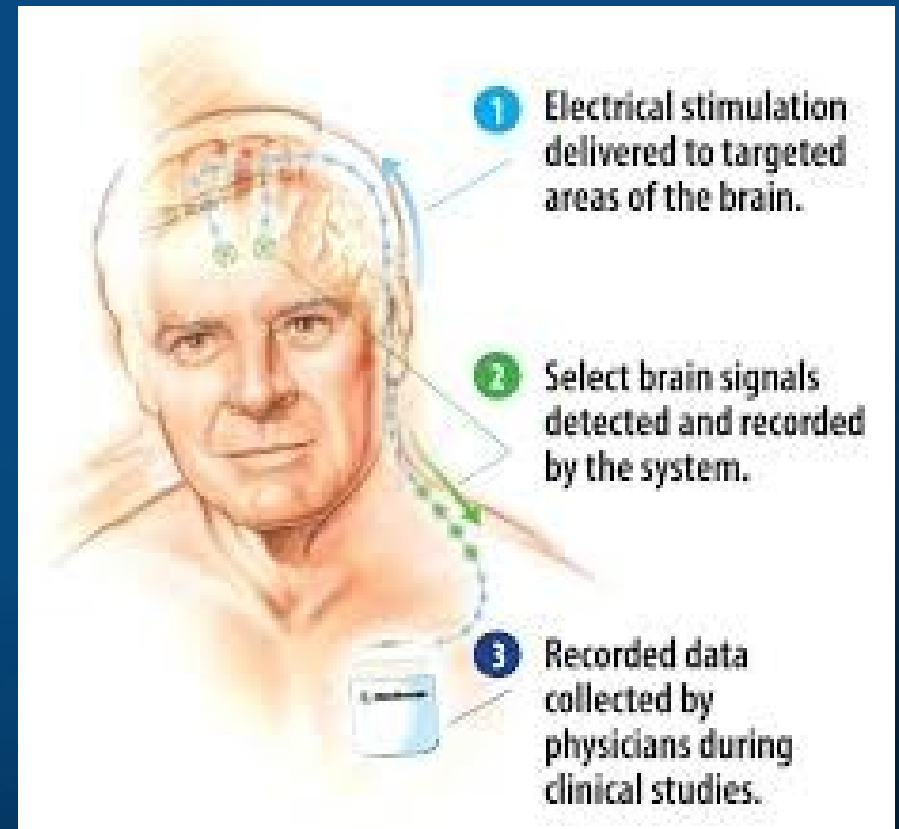
Intific Neuro-EST to technologia wykorzystująca analizę EEG i wielokanałowy stymulator przezczaszkowy (MtCS) do transferu umiejętności pomiędzy mistrzem i uczniem.

Głęboka stymulacja mózgu

Osoby cierpiące na chorobę Parkinsona lub zaburzenia kompulsywno-obsesyjne, które mają wszczepione stymulatory w mózgu, mogą regulować swoje zachowanie za pomocą zewnętrznego kontrolera.

Podkręćmy sobie mózg ... czy będzie można siebie zaprogramować?

Przekazywanie myśli?

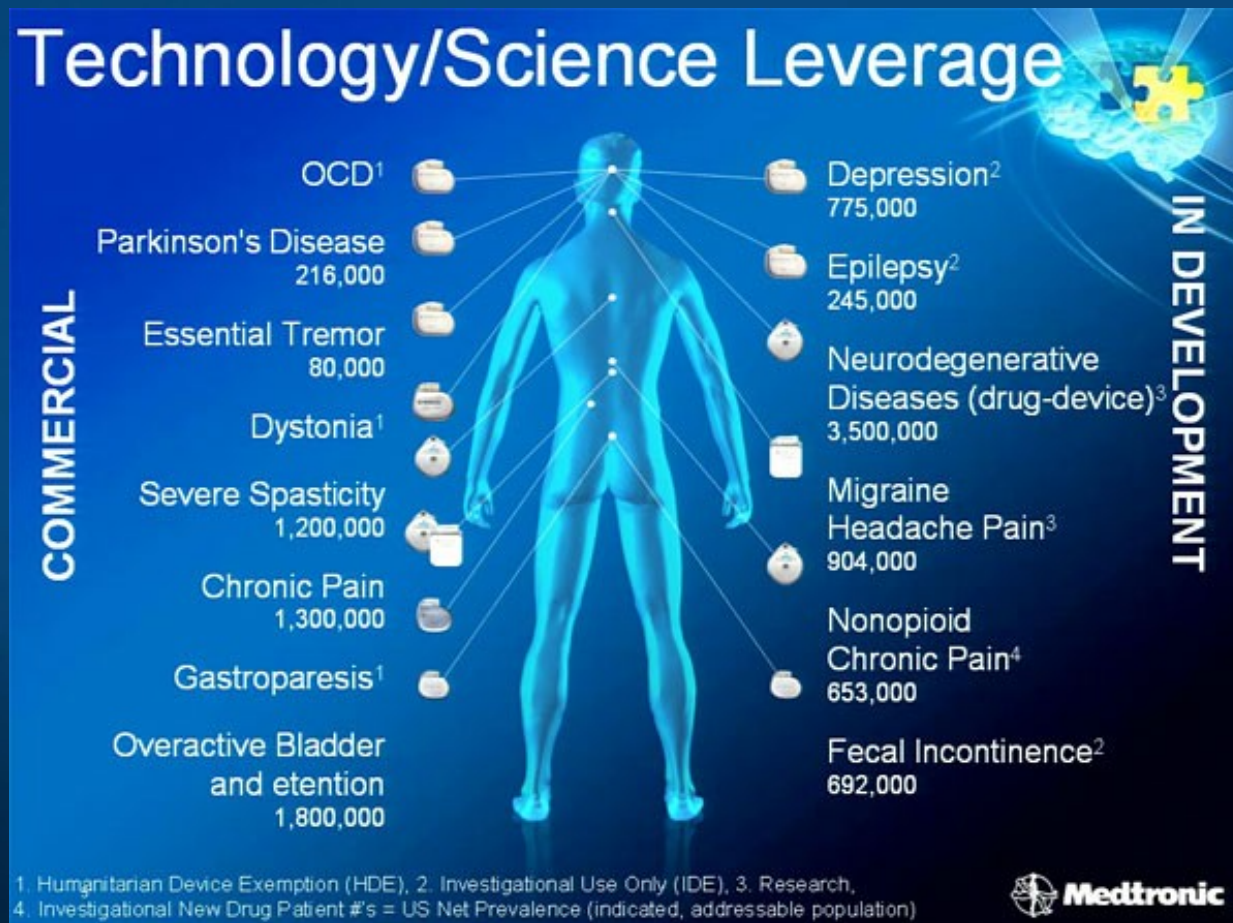

Jeśli można odczytać stan mózgu za pomocą EEG i wywołać podobny stan stymulując drugi mózg TMS/DCS to bezpośrednia komunikacja jest możliwa.

Cyborgizacja

Stymulacja pomaga w przypadku wielu chorób ale powoli narządy zmysłów a nawet obszary mózgu odpowiedzialne za pamięć mogą zostać zastąpione przez elektronikę.

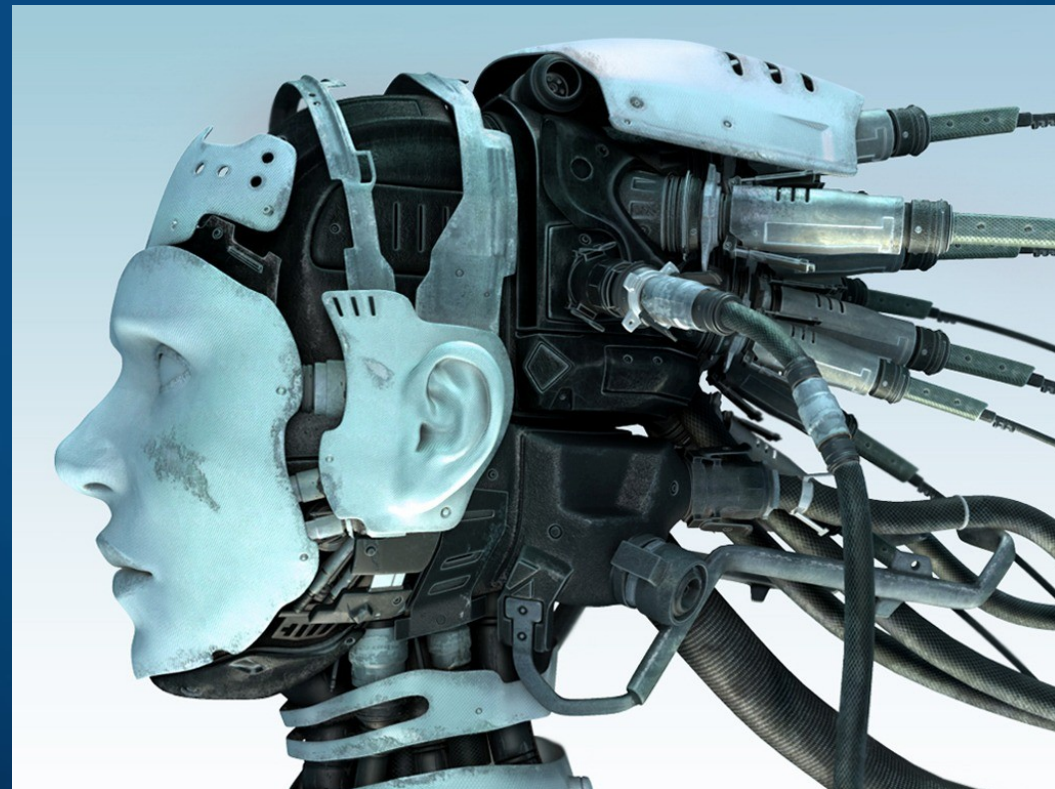

Homo Sapiens Digital – transhuman?

Czy powstanie nowy gatunek **Homo Sapiens Digital (HSD)**, cyfrowy transhuman? Dla HSD cyfrowe wzmocnienie zmysłów i funkcji mózgu stanie się częścią naturalnego środowiska.

Mądrość to nie spryt, cyfrowe wzmocnienie powinno dopełniać wrodzone zdolności i pomagać w mądrym podejmowaniu decyzji korzystnych w dłuższym okresie czasu..

Stany umysłu zależą nie tylko od samego mózgu, ale i otoczenia, w którym działa: urządzeń mobilnych wspomagających pamięć i dostęp do informacji, implantów słuchu, wzroku i innych zmysłów, interfejsów BCI i stymulatorów mózgu.

Neuromorficzne komputery

Projekt SyNAPSE 2015: IBM TrueNorth chip

1 chip ~1 mln neuronów i 1/4 mld synaps (5.4 mld tranzystorów),

1 moduł=16 chipów ~16 mln neuronów, 4 mld synaps, moc 1.1 wata!

Skalowanie: 256 modułów ~4 mld neuronów, 1T = 10^{12} synaps, < 300 W.

IBM Neuromorphic System może osiągnąć złożoność ~ ludzkiego mózgu.

Transfer umysł => Awatar?

2045 AVATAR PROJECT MILESTONES
STRATEGIC SOCIAL INITIATIVE

Avatar D 2040 - 2045
A hologram-like avatar

Avatar C 2030 - 2035
An Avatar with an artificial brain in which a human personality is transferred at the end of one's life

Avatar B 2020 - 2025
An Avatar in which a human brain is transplanted at the end of one's life

Avatar A 2015 - 2020
A robotic copy of a human body remotely controlled via BCI

2045.COM

 Immortality Button
Click this button to start the development of your personalized immortal avatar

Projekt 2045 D. Itskova (ros. miliarder) zamierza dokonać transferu umysłu z mózgu do neurokomputera około 2045 roku, oraz rozwijać *The Electronic Immortality Corporation*, rodzaj sieci społecznościowych.

Bina48 i Projekt LifeNaut

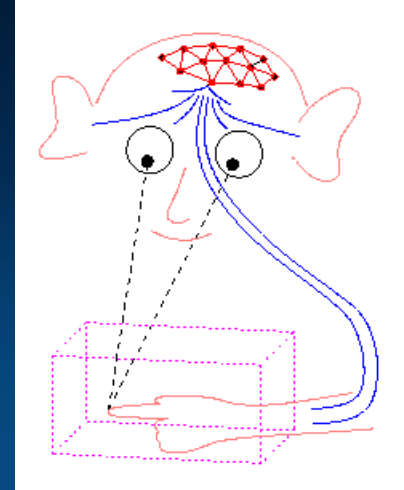
Perspektywy neurotech

Neuronauki dają na razie edukacji ogólne wskazówki, wiele jeszcze nie wiemy, ale już zaczynamy zmieniać mózgi.

Neuroplastyczność można regulować, przygotowując mózgi do uczenia się i do kreatywnego myślenia.

- Kreatywność i inteligencja mają różne formy, trzeba szukać właściwej.
- Neurofeedback i relaksacja jest przygotowaniem mózgu do uczenia.
- Indywidualne różnice neurodynamiki => wyobraźnia, specyficzny talent.
- Eksperymentalnie: zastosowania EEG/ERP do wczesnej diagnostyki problemów (dysleksja, dyskalkulia, pamięć); fMRI jest lepsze ale za drogie.
- Okienka plastyczności: bezpośrednia stymulacja mózgu za pomocą DCS, TMS pomaga, ale rutynowo w edukacji nie pojawi się szybko. Farmakologia jest niezbyt precyzyjna, będzie stosowana tylko w zaburzeniach psychicznych.
- Trzeba zaczynać jak najwcześniej: ciekawość, eksploracja, pamięć robocza ...

Pedagogika i socjotechnika będą coraz bardziej związane z neurobiologią.

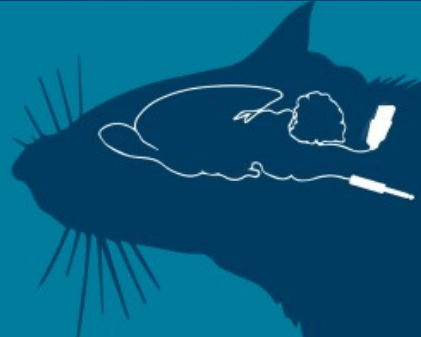
Grupa entuzjastów ...

Soul or brain: what makes us human?
Interdisciplinary Workshop 19-21.10.2016
<http://www.tkk.umk.pl>

konferencja studencko-doktorancka
NeuroMania IV
28-29 maja 2016, Toruń

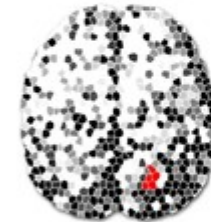
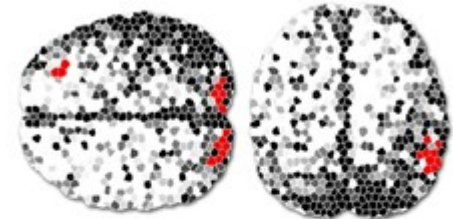

HOMO COMMUNICATIVUS
WSPÓŁCZESNE OBlicZA KOMUNIKACJI I INFORMACJI

Toruń, 24-25 VI 2013 r.

CSW Toruń, 20-21 czerwca 2012

NEURO

historia sztuki?

www.neurohistoriasztuki.umk.pl

Cognitivist Autumn in Toruń 2011

PHANTOMOLOGY:

the virtual reality of the body

2011 Torun, Poland

Cognitivist Autumn in Toruń 2010

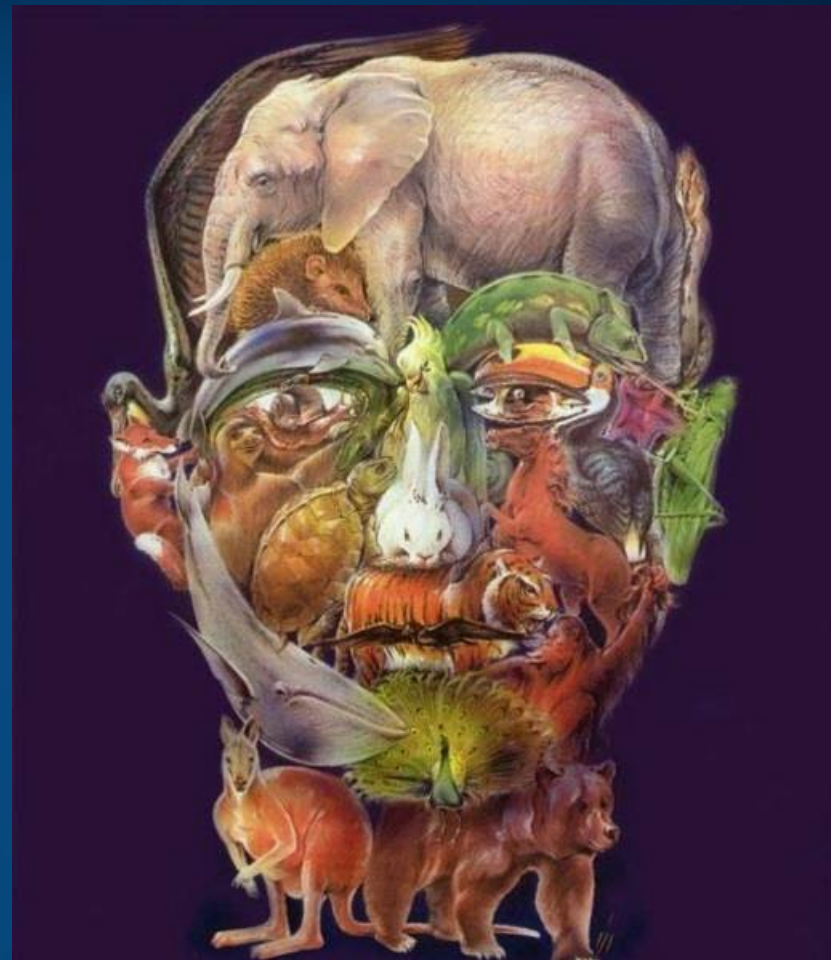
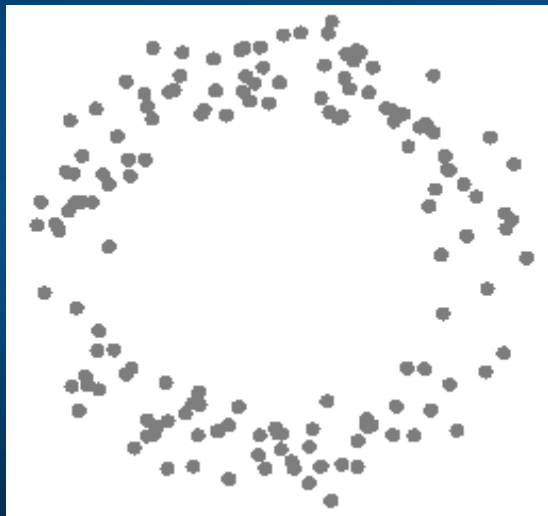
MIRROR NEURONS:

from action to empathy

April, 14-16 2010 Torun, Poland

Dziękuję za
synchronizację
neuronów!

Google: W. Duch
=> referaty, prace, wykłady ...

